

BFN's Naturkursers program for 2026

- hvor alle kan være med

Kursus 261 Vejlernes fugle

14 timer ved Tage Leegaard. Tage er et naturinteressert menneske med en forkærlighed for fugle. Han er en mangeårig ringmærker og har med den baggrund et nært kendskab til mange arter.

Et spændende kursus om et stort område med meget stor naturmæssig betydning – i særdeleshed for fugle, der er tilknyttet søer og vådområder. Her opleves årets varierende fuglebestande på bedste vis.

Tegning af Jens Frimer Andersen

Første gang: i Tved Gamle Skole, Hanstholmvej 64, tirsdag d. 7. april kl. 19.00-21.00 vil Tage holde foredrag om Vejlernes unikke fugle- og dyreliv, og fortælle om ændringer i såvel fuglebestande som naturtilstande. Foredraget er en rigt illustreret introduktion til området og til årets ekskursioner.

Anden gang: lørdag den 25. april følger Tage op med en ekskursion kl. 07.30-10.30 til valgte udgidssteder for at opleve forårets mængder af rastende andefugle, paukende rørdrummer samt vadefuglenes parringsflugt og yngleforberedelser. Mødested aftales første aften.

Tredje gang: tirsdag den 11. august kl. 17-20 vil Tage tage jer med på en ekskursion og finde flere arter arktiske vadefugle, flokke af skestørke og forhåbentlig rovterne.

Mødested: Vestsøen på Bygholmdæmningen

Fjerde gang: tirsdag den 22. september 16.30-19.30. Vi skal bl.a. opleve den store mængde traner der flyver til overnatning på Bygholm Vejle.

Mødested: P-pladsen ved Han Vejle Skjulet.

Femte gang: lørdag den 12. december kl. 09.00-12.00. En lørdag med fremvisning af, hvad der kendetegner vinterens fugleaktivitet i Vejlerne.

Tage adviserer om mødested.

Husk i særdeleshed at medbringe passende tøj og udstyr. Der findes hver gang en passende lejlighed til at nyde det medbragte 😊

Pris: 420 kr.

Kursus 262

Naturnationalpark i Hanstholmreservatet og Tved Plantage

6 timer ved Henrik Olsen, som er ansat ved Naturstyrelsen som projektleder for Naturnationalpark Hanstholm. Henrik vil med sin baggrund som naturforvalter i Naturstyrelsen gøre os bekendte med, hvordan man har tænkt sig at oprette en naturnationalpark i et sammenhængende område omkring Hanstholm Vildtreservat Vilsbøl- og Tved Klitplantager. Her skal man gå et skridt videre end ved forvaltning af urørt skov. Af hensyn til naturen og dens mangfoldighed skal der bl.a. indsættes store græssende dyr – og parken indhegnes med lavt hegn.

Foto: Henrik Olsen

Kurset begynder med en indendørs introduktionsaften efterfulgt af to ekskursionsaftner, hvor vi kigger ind på det eksisterende vildtreservat med søer og klithede samt på de traditionelle nåletræsplantage med vidt forskellige behov for forvaltning.

Kurset forløber over tre torsdage kl. 19.00 – 21.00

Første aften er på Tved Gl. Skole, Hanstholmvej 64, torsdag d. 23. april, hvor Henrik vil fortælle om det arbejde, som Naturstyrelsen står over for med hensyn til at forvandle en nåletræsplantage til en naturnationalpark med alt, hvad dertil hører. I vildtreservatet ser opgaven noget anderledes ud, her vil opgaven især været sikring mod tilgroning af de lysåbne naturtyper i hele området.

Anden aften, torsdag d. 7. maj, er der ekskursion i Tved Klitplantage til udvalgte steder med eksempler på, de udfordringer og valgmuligheder der forvaltningsmæssigt ligger i den kommende forvaltning. Plantagerne er typisk beliggende på de højere liggende dele af arealet, hvor det er mere tørt og dermed muligt at dyrke træ.

Mødested: Tved maskinhus

Tredje aften, torsdag d. 21. maj, tager Henrik os med ud til de mere fugtige arealer langs vildtreservatets åbne landskab med søer og vandhuller. Den gamle havbund, som i sagens natur ligger vest for den tydelige gamle kystlinje, og byder på andre udfordringer for den kommende forvaltning. Her er opgaven noget anderledes bl.a. med forpligtigelser til bevarelse og forbedring af områdets naturværdier.

Mødested: indgang ved Feys Alle fra Klitmøllervej.

Pris: 180 kr.

Kursus 263

Fugletræk og ringmærkning

Ved Jan Salmonsens, uddannet biolog samt mangeårig fuglekigger og ringmærker i Nordvestjylland.

Dette kursus sætter fokus på fuglenes træk. Hvorfor og hvordan trækker de. Hvad er fordele og ulemper ved trækket? Er det de samme fugle, vi har i haven hele året? Hvad ved vi om de enkelte arters og bestandes træk? Og hvordan overvåger vi trækket?

Ringdrossel

Foto: Jan Salmansen

Aktuelle observationer og deltagernes egne erfaringer vil i vid udstrækning blive inddraget i drøftelserne. Hvis vejret er til det, så går vi en lille tur, og snakker om de arter, som vi ser eller hører.

1. gang. Torsdag den 26. marts kl.19 – 21 på Tved Gl. Skole

Vi kigger på arternes forskellige trækforløb som følge af deres biologiske krav. Vi kommer blandt andet ind på emner som langdistancetrækkere, mellemdistancetrækkere, vejtræk, sydøsttrækkere, omvendt træk, invasionsfugle, standfugle, insektædere, frøædere og meget mere. Desuden drøftes nogle artes ændrede trækvaner som følge af klimaændringer og ændret landbrugspraksis.

2. gang. Torsdag den 9. april kl.19 – 21 på Tved Gl. Skole

Denne gang ser vi lidt nærmere på især på danske og skandinaviske fugles træk. Hvordan påvirker årstid, vejrforhold og geografiske forhold trækkets forløb. Hvor og hvornår kan man opleve fuglene på henholdsvis forårs- og efterårstrækket. Hvordan overvåges trækket – fuglestationer og ringmærkning m.m.

3. gang. Torsdag den 23. april kl.19 - 21 på Tved Gl. Skole

Ringmærkning gennem de sidste 125 år har givet os viden om fuglenes træk og overvintring, og som overvågning af fuglebestande. Denne gang fortælles om anvendte metoder gennem tiderne, og hvordan ny teknologi fortsat giver nye muligheder. Der præsenteres udvalgte resultater med fokus på nordvestjyske fugle.

Ekskursioner:

Der forventes afholdt 1 morgenekskursion i maj og 1-2 ekskursioner i august, hvor erfarne ringmærkere vil fremvise praktisk ringmærkning med spejlnet. Det demonstreres hvordan man håndterer, arts-, køns- og aldersbestemmer fuglene samt hvordan man eventuelt selv kan blive ringmærker.

Tid og sted for ekskursionerne planlægges med kort varsel, typisk 1-2 døgn, da ringmærkningen og valg af sted er dybt afhængig af især vind og skydække (*regn og hård vind er uønsket, ligesom fuld sol*) samt naturligvis lodsejerens velvilje.

Det egentlige kursus varer 6 timer og koster 180 kr. De efterfølgende ekskursioner er ren bonus, hvor du frit kan komme og gå, som det passer dig.

Kursus K264

Lær de vilde blomster at kende

På kurset vil du lære at genkende vilde blomster. Der vil være fokus på karakteristiske kendetegn på planterne - på en let og forståelig måde. På den måde vil du i din fritid kunne gå ture i naturen og kunne genkende mange af arterne samt få en bedre fornemmelse af, på hvilken naturtype du befinder dig.

Thy Gøgeurt i Bjålum

Foto: Dorthea Albrechtsen

Kurset i botanik begynder mandag d. 11. maj kl. 18.00-21.00

På den første aften bliver listen over de lokaliteter, der vil blive besøgt på resten af kurset udleveret.

Ekskursionerne foregår derefter på følgende datoer:

mandag d. 1. juni kl. 18-21

mandag d. 15. juni kl. 18-21

mandag d. 10. august kl. 18-21

mandag d. 24. august kl. 18-21

NB: Medbring gerne kaffe/the eller lign. da der er en kort kaffepause på alle ekskursionerne.

Varighed: 15 timer

Undervisere: Dorthea Albrechtsen (61 26 76 44) og Heidi Marie Kalstrup Andersen.

Max deltagerantal: 25

Pris: 450 kr.

Kursus 265

Indvinding af råstoffer i Thisted Kommune

8 timer ved biokemiker Anne Kristine Keiding, der er ansat ved Thisted Kommune som administrator af råstofindvindingen. Hun kan således med fingrene i jorden fortælle os om, hvor de forskellige udgravninger finder sted og hvordan stederne genetableres når udgravningen ophører – hun kender lokaliteterne. Den anden underviser er Bo Fink, tidligere gymnasielærer i geografi og Cand. Scient i geografi. Han vil gøre os bekendte med hvilke resurser af råstoffer, der skjuler sig under jordoverfladen. Desuden har biolog Jacob Winde fra Region Nordjylland med råstoffer som arbejdsområde indvilget i at være med på de to ekskursioner. I dette kursus skal vi beskæftige os med sten, grus, sand, kalk og ler. Hvordan er disse stoffer blevet placeret netop der, hvor de er i deres mere eller mindre rene og sorterede form.

Under

og

efter (indvinding)

Fra Biodiversitetspolitik hos Egersund Wienerberger (dem med teglværker)

Kurset begynder med en indendørs introduktionsaften efterfulgt af to ekskursionsaftner, hvor vi skal se flere eksempler på den igangværende indvinding og eksempler på lokaliteternes genetablering til: landbrug, natur eller blot efterladt til sig selv.

Kurset forløber over tre på hinanden følgende onsdage kl. 19.00 – 21.00 (22.00)

Første aften er på Tved Gl. Skole, Hanstholmvej 64, onsdag d. 10. juni kl. 19-21, hvor Bo i første time vil fortælle om de geologiske forklaringer og istidernes ufattelige kræfter, der har formet og modelleret det nuværende dynamiske danmarkskort – som er under stadig forandring.

Kristine vil derefter fortælle om vores behov for og den daglige udnyttelse af nogle af disse værdifulde lokale råstoffer, hvoraf flere oprindeligt er aflejret på gammel havbund.

Anden aften d. 17. juni kl. 19-22 er der ekskursion til den nordlige del af kommunen, hvor Jacob vil vise os eksempler på indvinding af grus i Sårup (med deltagelse af én fra Sårup Grusværk), kalk i Hillerslev (også her forventes én fra virksomheden at deltage) samt et fint eksempel på genetablering med vellykket natur?? – og hvordan disse aktiviteter i det hele taget påvirker vores natur, miljø og landskab

Mødested: Sårup grusgrav på Troldborgvej

Sårup Grusgrav Foto: Jacob Winde

Legind kalkgrav 1962. Foto: Aksel Munk

Tredje aften onsdag d. 24. juni går turen til Sydthy kl. 19-22. Vi mødes ved den nedlagte grusgrav i Visby, hvor der er parkering på vestsiden af Villerslevvej ca. 2 km fra Villerslev. Derfra går turen videre til Ginnerup grusgrav – en ny og en nedlagt. Derefter kører vi videre til Helligsø Teglværk, hvor der i sagens natur er indvinding og brænding af ler. Hvis der er tid og energi til mere kan vi køre til det nedlagte Legind Kalkværk ved nordenden af Ove Sø, hvor den gamle kalkmine har ligget urørt i mange år.

Pris: 240 kr

Kursus 266

Svampe

6 timer ved tidl. skovrider, Ditte Svendsen. Kurset er både for nybegyndere og let øvede.

Foto: Mette Langballe Cohen

Ditte vil guide os igennem den righoldige svampeflora i Nationalparkens klitplantager. Vi skal – med hovedvægt på de almindelige arter - i fællesskab fordybe os i svampenes spændende biologi, økologiske funktioner og de mest almindelige slægters karakteristika. Vi skal desuden lære at kende de gode spisesvampe fra de mindre gode og især fra de farlige.

Kurset strækker sig over to dage og omfatter en introduktionsaften i Tved Gl. Skole og en ekskursion til en klitplantage.

Fredag d. 4. sept. Kl. 19.00-21.00 på Tved Gamle Skole, Hanstholmvej 64.

Gennemgang af: arternes levevis og kendetegn, hvor og hvornår de findes, de gode og de giftige, litteratur om svampe m.m.

Lørdag d. 5. sept. Kl. 13.00-17.00 til velvalgte lokaliteter i fx Vilsbøl Plantage.

Vi skal lære, hvordan man bestemmer en svamp gennem dens særlige karaktertræk og voksested, lære de mest almindelige at kende og evt. få nogle med hjem i kurven.

Mødested aftales fredag.

Pris: 180 kr.

Tilmelding til kurserne kan efter nytår ske online på:

<https://biologiskforening.dk/kalender> hvor vi nu også beder om jeres adresse – et krav fra kommunen.

Alternativt til tage@tageleegaard.dk eller 61760165